

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานอธิการบดี สำนักงานตรวจสอบภายใน โทร. 40102-4

ที่ ศธ 0514.1.8/319

วันที่ 27 เมษายน 2558

เรื่อง รายงานผลการเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการบริหารเงินฝากธนาคารอย่างโปร่งใส

เรียน อธิการบดี

ตามที่ได้รับอนุมัติให้เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการบริหารเงินฝากธนาคารอย่างโปร่งใส จัดโดยสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในวันที่ 23 เมษายน 2558 นั้น สรุปผลได้ดังนี้

ตามมาตรฐานการสอบบัญชีรหัส 240 กำหนดให้ต้องมีผู้สอบบัญชีอิสระตาม กสท.กำหนด เป็นผู้ตรวจสอบรับรองงบการเงิน เพื่อเป็นการจัดการความเสี่ยง (Risk Management) และผู้สอบบัญชีต้องเป็นคนที่ม่ประสพการณ์ตรวจสอบสถานศึกษามาก่อน

ลักษณะของการทุจริตในการสอบบัญชีต้องคำนึงถึงสาเหตุที่ทำให้งบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอย่างมีสาระสำคัญ ต้องคำนึงถึง 2 ประเด็นคือ

1. การรายงานทางการเงินที่มีผลมาจากการทุจริต (Financial Reporting ผู้มีหน้าที่จัดทำคือ ฝ่ายบัญชี)

2. การยกยอกทรัพย์สินคือการใช้ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยไปในทางที่ไม่เหมาะสม (ผู้ตรวจสอบภายใน มีหน้าที่รายงาน)

ความรับผิดชอบหลักเพื่อป้องกันการทุจริต คือ กรรมการสภามหาวิทยาลัยและอธิการบดี ในการทุจริตนั้น ไม่ว่าจะเกิดจากการกระทำที่ตั้งใจหรือไม่ก็ตามทั้งจากคนภายในคือผู้ปฏิบัติงานหรือผู้กำกับดูแล รวมถึงบุคคลที่สาม เช่น ธนาคาร

ผู้สอบบัญชีต้องคำนึงถึงมาตรการการควบคุมที่ดี ทั้งจากภายในและภายนอก เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ความเสี่ยงประการสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การเข้าแทรกแซงมาตรการควบคุมจากผู้บริหารที่ควบคุมกำกับดูแล เป็นเหตุให้มาตรการนั้น หย่อนยานไม่มีการปฏิบัติตามมาตรการควบคุมเป็นเหตุให้อาจเกิดความเสียหายได้

Fraud Triangle

ศาสตราจารย์ Gressey ได้เขียนถึงสาเหตุที่เกิดทุจริตประกอบด้วย 3 ปัจจัยหลักคือ

1. Pressure เกิดแรงกดดันที่เป็นสิ่งจูงใจให้เกิดการกระทำทุจริต เช่น ครอบครัวเจ็บไข้ได้ป่วย เกิดอุบัติเหตุ การใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือย ฯลฯ

2. Opportunity มีโอกาสที่จะกระทำการทุจริตได้ง่าย เช่น มีการรับเงินแต่ไม่มีการสอบทาน การนำฝากเงินไม่มีการควบคุมภายในที่เหมาะสม Lapping เงินระหว่างวัน นำไปใช้ก่อน นำมาคืนภายหลัง เมื่อไม่มีการสอบทานจึงไม่นำเงินมาคืน ขาดการควบคุมป้องกัน การกระทำนี้ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงินเช่นการนำของทางราชการไปใช้ส่วนตัว เป็นต้น

3. Rationalization หาเหตุผลมาอ้างเพื่อให้พ้นผิด เช่น ใครๆก็ทำกันแบบนี้/เอาเงินไปเพราะมีความจำเป็นทางครอบครัว/เพิ่งจะเป็นครั้งแรก/ยังไม่ไปก่อนจะนำมาคืนที่หลัง

ดังนั้น เพื่อป้องกันความเสี่ยงต้องนำมาตราฐานการควบคุมภายในที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนดที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 26 ตุลาคม 2544 มาใช้โดยเคร่งครัด

สำหรับมาตรการควบคุมด้านบัญชีเงินฝากธนาคารจะต้องดำเนินการดังนี้

1. แบ่งแยกหน้าที่การเก็บรักษาเงินฝากธนาคาร ผู้ปฏิบัติงานต้องไม่ใช่ผู้อนุมัติอาจต้องมีกรรมการเก็บรักษาบัญชีเงินฝากธนาคาร มีการตรวจสอบอำนาจหน้าที่การอนุมัตินำฝากเงินและการถอนเงินจากบัญชีธนาคาร มีการสอบทานการทำงานปีสูงนียอดเงินฝากธนาคารมีการกำกับจากฝ่ายบริหารสม่ำเสมอ

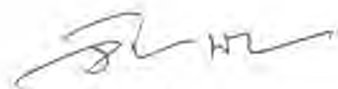
2. ต้องมีการยืนยันยอดเงินฝากคงเหลือกับธนาคารโดยขอหนังสือยืนยันยอดจากธนาคาร (สำนักงานใหญ่) อย่างสม่ำเสมอ และนำมาตรวจสอบเปรียบเทียบกับสมุดบัญชีให้ถูกต้องตรงกัน หากเกิดดอกเบียรับหรือค้างรับต้องมีการลงบัญชีรวมถึงการทดสอบการคำนวณดอกเบียด้วย

3. ต้องมีกรรมการเก็บรักษาเงินทำหน้าที่สอบทานการรับเงินแต่ละวันจากใบเสร็จรับเงินที่ออกประจำวัน/จากเงินรับโอน กระทบกับการนำฝากเงินและลงบัญชีทุกวัน เพื่อป้องกันความเสี่ยง หากมีข้อผิดพลาดจะได้แก้ไขได้ทันการณ์

4. บัญชีเงินฝากประจำ/การลงทุน ต้องมีการจัดทำทะเบียนคุม มีการสอบทานการอนุมัติให้นำเงินไปฝาก หรือถอนเงินว่าเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ถูกต้องหรือไม่ รวมถึงการสอบทานความมีอยู่ของตัวเงินให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน และต้องมีการรายงานต่อผู้บริหารมหาวิทยาลัยรวมถึงผู้กำกับดูแล (กรรมการสภามหาวิทยาลัย)

สำหรับมหาวิทยาลัยขอนแก่น มีการกำหนดมาตรการกำกับดูแลควบคุมที่เป็นระบบอยู่แล้ว แต่ต้องมีการกำกับติดตามให้เดินตามระบบที่วางไว้ตลอดถึงให้ปฏิบัติตามมาตรการควบคุมภายในที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กำหนดโดยเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาวจันทร์เพ็ญ ทิพย์คำแย)

ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบภายใน

โทร (๖๖๖2.๖๖)

(นางสาวกัญญา ทรัพย์)

27 10.8. 2558

(นางสาวกัญญา ทรัพย์)

ผู้อำนวยการตรวจสอบภายใน

(นางสาวกัญญา ทรัพย์)

ผู้อำนวยการตรวจสอบภายใน

27 10.8. 2558